

Geachte heer De Jonge,

Hierbij ontvangt u de reactie van Vereniging Circulair Friesland op de internetconsultatie aangaande de Wijziging Besluit bouwwerken leefomgeving, aanscherping en uitbreiding van de milieuprestatie-eis.

Introductie

[Vereniging Circulair Friesland](#) werkt met haar meer dan 150 leden (vele bedrijven, alle Friese overheden en alle Friese mbo, hbo en wo) hard aan het versnellen van de transitie naar een circulaire en bio-based bouw-economie. Met het programma 'Fryslân Bouwt Circulair' hebben we een duidelijk doel voor ogen: in Friesland maken we van circulair en bio-based bouwen de norm. We zetten middels dit programma nieuwe bio-based en circulaire ketens op. En we ondersteunen de opdrachtgevers in de Friese Woondeals bij het circulair en bio-based ontwikkelen van tenminste 40 bouwprojecten. Hierin werken we nauw samen met o.a. Building Balance, Cirkelstad en TKI Bouw & Techniek (middels NGF Toekomstbestendige Leefomgeving).

Duidelijke wet- en regelgeving is van essentieel belang. Alle aspecten die met circulair bouwen te maken hebben worden gestimuleerd. Dat geldt voor de bouwfase (materiaal- en ontwerpkeuzes), gebruiksfase (energieprestatie, watergebruik en effecten op gezondheid) en einde- levensduurfase (hergebruikpotentie, realistische eindelevensduurscenario's voor alle materialen).

Wijziging Bbl, aanscherping en uitbreiding van de milieuprestatie-eis

Met belangstelling hebben we de 'Wijziging Besluit bouwwerken leefomgeving, aanscherping en uitbreiding van de milieuprestatie-eis' gelezen. De wijzigingen die worden voorgesteld in deze consultatie gaan met name over een aanscherping van de milieuprestatie-eis en de introductie van een overgang naar een nieuwe set milieu-impactcategorieën. Concreet gaat het over de overgang van 11 milieu-impactcategorieën (EN-15804:A1) naar 19 milieu-impactcategorieën (EN-15804:A2).

MPG-categorieën

Hiermee legt Nederland de lat hoog, want in Europa worden 13 van de 19 milieu-impactcategorieën verplicht gesteld en worden de overige zes als 'additioneel' beschouwd. **Vereniging Circulair Friesland juicht de ambitie die Nederland hiermee voorstaat enorm toe.** Echter maken wij ons zorgen over het effect dat deze eis in de praktijk zal hebben.

Door de zes milieu-impactcategorieën die door Europa als additioneel worden beschouwd, worden bio-based materialen namelijk onevenredig negatief beoordeeld. **Dit geeft een vertekend beeld van de werkelijke milieu-impact van bio-based bouwmaterialen.** De gebruikte redenering is dat die zes milieu-impactcategorieën onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing hebben om een dergelijk (groot) effect te verantwoorden. Dit gaat in tegen de voorgenomen doelen van het Rijk om bio-based te stimuleren.

In de brief van minister De Jonge van 4 oktober 2023 met als onderwerp 'Normering circulair bouwen en standaardisatie uitvraag duurzame woningbouw' schrijft de minister bio-based bouwen te willen

stimuleren. Echter wordt de ontwikkeling naar meer bio-based bouw materiaal door dit Concept besluit wijziging Bbl juist geremd, tegen de brief van de minister in.

CO2 opslag

De (huidige én gewijzigde) **bepalingsmethodiek neemt bovendien CO2 opslag in bouwmaterialen niet mee** in de bepaling van milieu-impact, terwijl dit juist een goed beeld geeft van de werkelijke milieu-impact van gebouwen en (bio-based) bouwmaterialen. Het meewegen van wetenschappelijk onvoldoende onderbouwde milieu-impactcategorieën geeft het verkeerde signaal aan de bouwsector. Ook spreekt dit de hoge ambitie van minister de Jonge tegen.

Wijzigingsvoorstellen

Daarom stelt Vereniging Circulair Friesland, in afstemming met Gideon, het volgende voor:

- **Sluit als Nederland aan bij de Europese koers en neem voorlopig alleen de verplichte milieu-impactcategorieën vanuit de EN-15804:A2 mee in het bepalen van de Milieu Prestatie Gebouwen.**
- **Zorg voor gedegen, wetenschappelijke onderbouwing voor de additionele milieu-impactcategorieën, zodat we deze op termijn verplicht kunnen stellen, zoals de EU ook voornemens is.**
- **Zorg dat materiaalgebonden CO2 opslag in dezelfde bepalingmethodiek gewaardeerd wordt, op basis van wetenschappelijk onderbouwde calculatiemethodieken en in lijn met Het Nieuwe Normaal¹, zodat een volledig beeld van de milieu-impact van bouwmaterialen kan worden gewogen.**

Wij dragen met deze voorstellen graag bij aan het versnellen van de transitie naar een circulaire economie, waar circulair en bio-based bouwen de norm is.

Met vriendelijke groet,

Evert Jan van Nijen
Namens Vereniging Circulair Friesland

¹ Het Nieuwe Normaal: <https://www.hetnieuwenormaal.nl/leidraden/>